

SPIS TREŚCI

Contents	7
Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
1. Bazyli Wielki — nota biograficzna	11
2. Przegląd dzieł Bazylego	17
3. Zarys problematyki i metoda pracy	23
4. Stan badań (do 2006 roku)	30
Rozdział I. Określenia przyrody w pismach św. Bazylego ..	37
1. Przyroda definiowana jako stworzenie Boga	39
a. Przyroda jako „dzieło sztuki”	43
b. Przyroda jako słowo Boże	45
c. Przyroda jako dar Boga	54
2. Przyroda pojmowana jako otoczenie człowieka	56
a. Przyroda jako środowisko życia	60
b. Przyroda jako integralna całość, której częścią jest człowiek	63
c. Przyroda jako świat zewnętrzny, przeciwstawiony wewnętrznemu „ja”	67
Rozdział II. Kontemplacja natury	71
1. Interpretacja natury jako „tekstu”	75
a. Badanie „dosłownego” znaczenia zjawisk	79
b. „Figury stylistyczne” w przyrodzie	82
c. Alegoryczne odczytywanie przyrody	89
2. Poznanie Boga poprzez naturę	102
a. Umiejętność dostrzegania śladów Stwórcy w przyrodzie	106
b. Mistyczna podróż poza granice wszechświata i w głąb rzeczywistości	117

Rozdział III. Wartość piękna przyrody.....	129
1. Opisy natury jako ilustracja estetycznych poglądów	
św. Bazylego	131
a. Nowa estetyka i „romantyczna” wrażliwość	132
b. Zastosowanie tradycyjnych definicji piękna.....	147
2. Przyroda w życiu monastycznym	151
a. Ucieczka przed cywilizacją	153
b. Wybór miejsca ascezy	162
c. Powrót do raj.....	170
Zakończenie	181
Bibliografia (wybór)	187
Sum mary	193
Indeks osobowy	197